

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

**Directoraat-Generaal
Politie**

Regie en Strategie

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Datum 31 juli 2014
Onderwerp Besluit inzake Wob-verzoek inhuur KPMG ten behoeve van
kwartiermaker nationale politie

In uw brief van 13 mei 2004, ontvangen op 15 mei 2014, heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) om informatie verzocht over de inhuur van adviesbureau KPMG ten behoeve van de kwartiermaker nationale politie. In het bijzonder heeft u gevraagd om openbaarmaking van documenten over:

1. de kosten die zijn gemaakt en welke contracten er zijn afgesloten voor de externe inhuur van adviseurs en dergelijke andere functionarissen bij adviesbureau KPMG ten behoeve van de nieuw te vormen nationale politie. Dit onderdeel van uw verzoek betreft alle inhuur bij KPMG door of ten bate van de kwartiermaker nationale politie, vanaf het moment dat die in functie is getreden (15 mei 2011), daarbij in begrepen overkoepelende of mantelovereenkomsten met KPMG.
2. de hoeveelheid geadmistreerde uren die tegenover die kosten staan.

Subsidiar heeft u verzocht, indien de gevraagde gegevens vanwege de bedrijfsgevoeligheid / concurrentiegevoeligheid (artikel 10, eerste lid, onder c van de Wob) geweigerd kan worden, om openbaarmaking van alle gevraagde informatie, minus de daarbij behorende geldbedragen, echter met geadmistreerde prestaties (gewerkte uren) waar de betreffende documenten over handelen.

Eerdere contacten

De ontvangst van uw verzoek is schriftelijk bevestigd bij brief van 19 mei 2014, kenmerk 520189. Over dit verzoek hebt u eveneens op 19 mei telefonisch contact gehad met de heer Mensen van het directoraat-generaal Politie.

Naar aanleiding van dat contact is uw verzoek bij brief van 26 mei, kenmerk 522616, ook doorgezonden aan de politie. Daarover bent u bij brief van 26 mei, kenmerk 522552, geïnformeerd. De reden voor de doorzending was dat een deel van de gevraagde informatie bij de korpschef van de politie berust.

In de brief van 11 juni 2014, kenmerk 528134, is de beslistermijn met vier weken verdaagd tot 9 juli 2014. In de brief van 3 juli jl. is aan u medegedeeld dat de beslistermijn voor uiterlijk drie weken is opgeschort vanwege het vragen van zienswijzen aan derden.

Op 11 juli jl. heeft u over de afhandeling van uw verzoek telefonisch contact gezocht met de heer Mensen van het directoraat-generaal Politie. Op 14 juli jl. heeft de heer Mensen telefonisch contact met u opgenomen. Daarbij bleek dat u op dat moment nog niet de brief had ontvangen waarin u was geïnformeerd over de zienswijzeprocedure en de opschorting van de beslistermijn. De heer Mensen heeft diezelfde dag u per mail deze brief nagezonden. Verder heeft u in dat telefoongesprek bevestigd dat u subsidiair in uw Wob-verzoek had aangegeven ten aanzien van de openbaar te maken gegevens.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob, voor zover het informatie betreft die nog niet openbaar is. De Wob is niet van toepassing op informatie die reeds openbaar is.

Wellicht ten overvloede merk ik in dat verband op dat bij besluit van 5 december 2013 namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties informatie openbaar is gemaakt inzake de externe inhuur door het Rijk met betrekking tot de jaren 2010 tot en met 2012. Dat besluit en de bijlagen daarbij bevatten eveneens informatie over de inhuur van KPMG. Zie daarvoor: <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/wob-verzoeken/2013/12/13/bijlage-bij-wob-verzoek-over-interimpersoneel.html>. Meer specifiek bevatten de bijlagen bij dat besluit informatie over de (bandbreedte van) de kosten van de inzet van de inhuur van KPMG door het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Aangezien die informatie reeds openbaar is, valt die informatie niet onder de reikwijdte van de Wob.

Documenten

Op basis van uw verzoek zijn in totaal 59 documenten aangetroffen die betrekking hebben op 2011 en 2012, vanaf de aanstelling van de kwartiermaker van de nationale politie.

De inventarisatie heeft zich conform uw verzoek uitgestrekt tot de offertes, overeenkomsten en mantelovereenkomsten op basis waarvan de inhuur van KPMG heeft plaatsgevonden, alsmede de declaraties met onderbouwingen die zijn ingediend.

Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, die als bijlage 1 bij dit besluit is gevoegd. In dit besluit wordt verwezen naar de corresponderende nummers uit de inventarislijst, zodat per document duidelijk is wat is besloten.

Zienswijzen

U bent er in de brief van 3 juli jl. over geïnformeerd dat er derde belanghebbenden zijn bij de openbaarmaking van de documenten en dat deze in de gelegenheid zijn gesteld hierover hun zienswijze te geven.

De zienswijzen van de derde belanghebbenden heb ik in mijn belangenafweging meegenomen. Zie daarvoor het onderdeel "Overwegingen" van dit besluit.

Besluit

Ik heb besloten ten dele aan uw verzoek tegemoet te komen en de informatie waarom u verzocht, opgenomen in de documenten 1 tot en met 59 ten dele openbaar te maken. Voor de motivering verwijs ik naar de overwegingen in het hier volgende onderdeel.

Overwegingen

Directoraat-Generaal
Politie
Regie en Strategie

Eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd. In de documenten met nummers 1 tot en met 59 staan persoonsgegevens. Ik ben van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens verwijderd uit deze documenten.

Datum
31 juli 2014

Ons kenmerk
543389

Ten aanzien van KPMG betreft het namen, initialen, parafen waaruit initialen kunnen worden afgeleid, handtekeningen, telefoonnummers en persoonlijke e-mailadressen van personen die werkzaam zijn bij of voor KPMG. Daarnaast bevatten de documenten namen, telefoonnummers en/of contactgegevens van medewerkers van mijn ministerie en de politie. Ik zal deze persoonsgegevens dan ook niet openbaar maken, met uitzondering van namen van personen die gelet op hun functie, reeds openbaar zijn. In het verlengde daarvan heb ik eveneens waar nodig kenmerkgegevens/codegegevens van correspondentie achterwege gelaten. In bepaalde gevallen kunnen via dergelijke gegevens ook persoonsgegevens worden achterhaald.

Voor zover het de namen van ambtenaren betreft is hierbij immers het volgende van belang. Waar het gaat om beroepshalve functioneren van ambtenaren, kan slechts in beperkte mate een beroep worden gedaan op het belang van eerbiediging van hun persoonlijke levenssfeer. Dit ligt anders indien het betreft het openbaarmaken van namen van de ambtenaren. Namen zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaarmaken daarvan verzetten. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam aan een ieder in de zin van de Wob.

Daarmee sluit ik overigens aan bij de ontvangen zienswijzen.

Bedrijfsgegevens KPMG

Artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob bepaalt dat het verstrekken van informatie achterwege blijft voor zover dit bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn medegedeeld. Onder bedrijfsgegevens moet blijkens bestendige jurisprudentie worden verstaan: al die gegevens waaruit wetenswaardigheden kunnen worden afgelezen of afgeleid met betrekking tot de technische bedrijfsvoering of het productieproces dan wel met betrekking tot de afzet van producten of de kring van afnemers of leveranciers. Cijfers of gegevens die de financiële bedrijfsvoering, financiële stromen, urenbegrotingen en urenverantwoordingen en kosten van de inhuur van derden betreffen, worden eveneens als bedrijfs- en fabricagegegevens aangemerkt. Daarbij verwijs ik onder meer naar de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 11 juli 2007, gepubliceerd in AB 2007, 273 m.nt. P.J. Stolk. In die uitspraak ging het om de weigering tot openbaarmaking van concurrentiegevoelige informatie die inzicht geeft in de bedrijfsvoering waaronder urenbegrotingen, kosten van extern ingehuurd trainingspersoneel etc.

In de documenten met nummers 1 tot en met 5 en 7 tot en met 59 staan bedrijfsgegevens. Deze gegevens zijn vertrouwelijk aan mij medegedeeld, dan wel KPMG en het ministerie mochten er redelijkerwijs vanuit gaan dat deze gegevens door KPMG vertrouwelijk aan het ministerie zijn medegedeeld. Uit deze gegevens kunnen wetenswaardigheden worden afgeleid met betrekking tot concurrentiegevoelige informatie die inzicht geeft in de bedrijfsvoering van KPMG.

**Directoraat-Generaal
Politie**
Regie en Strategie

Datum
31 juli 2014

Ons kenmerk
543389

Voor zover u primair heeft verzocht om openbaarmaking van de gemaakte kosten in combinatie met de geadministreerde uren stel ik mij dan ook op het standpunt dat dit bedrijfsvertrouwelijke informatie betreft, zeker – maar niet alleen - in het geval deze informatie in combinatie met elkaar kan worden herleid tot uurtarieven.

Ten aanzien van de informatie over de gemaakte kosten benadruk ik dat een indicatie van de kosten reeds openbaar is. Bij besluit van 5 december 2013 is namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties informatie openbaar gemaakt inzake de externe inhuur door het Rijk met betrekking tot de jaren 2010 tot en met 2012. Dat besluit en de bijlagen daarbij bevatten eveneens informatie over de inhuur van KPMG. Meer specifiek bevatten de bijlagen bij dat besluit informatie over de (bandbreedte van) de kosten van de inzet van de inhuur van KPMG door het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Aangezien die informatie reeds openbaar is, valt die informatie niet onder de reikwijdte van de Wob.

Nadere, dan wel meer specifieke informatie over de omvang van de kosten van de inhuur van KPMG ten behoeve van de kwartiermakersorganisatie van de nationale politie acht ik – met verwijzing naar de hiervoor aangehaalde jurisprudentie, eveneens bedrijfsvertrouwelijke informatie waarvan de openbaarmaking geweigerd dient te worden op grond van artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob. Informatie over de exacte kosten van een project die een bedrijf in rekening brengt biedt concurrerende bedrijven inzicht in bedrijfsgegevens van dat bedrijf, zeker indien concurrerende bedrijven over informatie beschikken inzake de aard en omvang van de gevraagde werkzaamheden.

Ik heb er nadrukkelijk kennis van genomen dat subsidiair is verzocht om openbaarmaking van de geadministreerde uren, indien vanwege de bedrijfsgevoeligheid / concurrentiegevoeligheid (artikel 10, eerste lid, onder c van de Wob) de openbaarmaking van alle gevraagde informatie wordt geweigerd. In reactie op dat verzoek merk ik op dat de bijlagen bij het besluit van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 5 december 2013, kenmerk 2013-0000732848, reeds een globale indicatie bieden van de gemaakte kosten van de inhuur van KPMG door het Ministerie van Veiligheid en Justitie in de periode van het functioneren van de kwartiermakersorganisatie. De gemaakte kosten van de inhuur van KPMG ten behoeve van de kwartiermakersorganisatie vallen binnen de aangegeven bandbreedte. Aangezien reeds met het besluit van de minister van BZK een indicatie is gegeven van de omvang van de kosten, zou met de openbaarmaking van de door KPMG geadministreerde uren een indicatie worden verkregen van de uurtarieven. Aangezien die informatie als bedrijfsvertrouwelijk moet worden aangemerkt, kan ik gelet op de reeds openbare informatie over de kosten geen aanvullende informatie openbaar maken over de geadministreerde uren.

In de bijlagen 9 tot en met 59 heb ik dan ook in aansluiting op de ontvangen zienswijzen – naast de informatie over persoonsgegevens en kosten - de informatie inzake de geadministreerde uren weggelaten.

Verder bevatten de documenten 9 tot en met 59 onder andere informatie over het ervaringsniveau van verschillende ingehuurde teamleden, de kosten van deze extern ingehuurde krachten, het aantal gemaakte en gedeclareerde uren en de gehanteerde uurtarieven. Ik merk daarbij op dat afhankelijk van de opdracht, door KPMG een specifieke mix van personen werkzaam bij/voor KPMG wordt ingezet, variërend in functie- en ervaringsniveau. Uit deze informatie over de gekozen mix van junior- en seniorpersoneel voor een specifieke opdracht kunnen wetenswaardigheden worden afgeleid met betrekking tot de bedrijfsvoering van KPMG. Ik acht het niet opportuun dergelijke informatie openbaar te maken aangezien die informatie door concurrenten van KPMG kan worden gebruikt op een wijze die hun concurrentiepositie ten goede komt.

**Directoraat-Generaal
Politie**
Regie en Strategie

Datum
31 juli 2014

Ons kenmerk
543389

Financiële belangen van de Staat

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder b, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de economische of financiële belangen van -onder meer- de Staat. Bij bepaalde onderdelen uit de documenten met nummers 1 tot en met 5 en 7 tot en met 59 is het financiële/economische belang van de Staat in het geding. Afgezien van het feit dat deze informatie als bedrijfsvertrouwelijke informatie moet worden aangemerkt (zie mijn overwegingen hiervoor) ben ik van oordeel dat dit belang zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid aangezien bij openbaarmaking van deze gegevens de financiële belangen van de Staat worden geschaad als bekend wordt welke prijs de Staat bereid is te betalen voor de aan KPMG gevraagde diensten. Op grond van de belangenafweging tussen het algemeen belang van openbaarmaking en de economische of financiële belangen van de Staat, komen de gegevens met betrekking tot de exacte prijs voor geleverde diensten niet voor openbaarmaking in aanmerking. Openbaarmaking van cijfermatige gegevens in contracten, alsmede bedragen waarvoor facturen zijn ingediend zou de onderhandelingspositie van de Staat der Nederlanden in het algemeen en van de minister van Veiligheid en Justitie in het bijzonder in de toekomst ernstig verslechteren ingeval bekend zou worden voor welke prijs de minister bereid is te betalen voor een bepaalde dienst. Dit betreft tegelijkertijd een gegeven over de onderhandelingspositie van de Staat der Nederlanden c.q. de minister van Veiligheid en Justitie. Inzicht in de inhoud van de overeenkomst leidt er toe dat potentiële concurrerende organisatieadviesbureaus exact zullen weten onder welke omstandigheden de minister van Veiligheid en Justitie bereid is een dergelijke overeenkomst aan te gaan. Het is dan ook aannemelijk dat in de toekomst partijen met kennis over de overeengekomen prijs en prestatie rekening daarmee houden, zodanig dat het kostbaarder wordt om opdrachten uit te besteden. Daarnaast zouden bedrijven bij het zaken doen met de Staat het risico dat dergelijke bedrijfsvertrouwelijke gegevens op straat belanden gaan incalculeren en een hogere prijs gaan bedingen voor te leveren prestaties. Een doelmatige besteding van publieke middelen zal daarbij in gevaar komen. Ik heb daarom besloten de desbetreffende informatie in de aangehaalde documenten niet openbaar te maken.

Deze overweging sluit aan bij hetgeen ik hiervoor heb opgemerkt ten aanzien van de wijze waarop de minister van BZK heeft besloten inzake de openbaarmaking van gegevens over externe inhuur door de verschillende ministeries. Een indicatie van de gemaakte kosten door middel van een bepaalde bandbreedte acht ik met de minister van BZK verdedigbaar. Aangezien die informatie reeds openbaar is, valt die informatie niet onder de reikwijdte van de Wob.

Onevenredig nadeel

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Documenten 1 tot en met 5, alsmede 7 tot en met 59 bevatten informatie die gelet op de aard en de inhoud ervan die bij openbaarmaking ervan zou leiden tot onevenredige benadeling, dan wel bevoordeling van natuurlijke personen of rechtspersonen.

Openbaarmaking van de gevraagde informatie zou in de eerste plaats het bedrijf onevenredig benadelen dan wel concurrenten, leveranciers of afnemers onevenredig bevoordelen. Bedrijven moeten erop kunnen vertrouwen dat bedrijfsvertrouwelijke of anderszins concurrentiegevoelige informatie vertrouwelijk blijft. In het bijzonder ben ik van oordeel dat door openbaarmaking van uurtarieven en combinaties van gegevens op basis waarvan de uurtarieven of gemiddelde dagtarieven kunnen worden herleid KPMG in haar concurrentiepositie onevenredig wordt benadeeld. Ook de gegevens waaruit een mix van personeel voor opdrachten kan worden afgeleid leidt tot onevenredige benadeling van KPMG ten opzichte van concurrerende ondernemingen. Immers, concurrerende ondernemingen kunnen met de informatie over uurtarieven, dagtarieven en bedrijfsaanpak waar het betreft de mix van personeel hun gedrag, werkwijzen en aanbiedingen afstemmen op de tarieven en werkwijzen van KPMG.

In de tweede plaats zou openbaarmaking van de gevraagde informatie de overheid onevenredig benadelen, omdat de overheid daarmee een risicovolle partner zou worden voor het bedrijfsleven. Een bedrijf dat handelt met de overheid en daaraan vertrouwelijke gegevens levert, zou het vertrouwen verliezen in de overheid als de overheid bedrijfsvertrouwelijke informatie voor een ieder, de concurrentie inclusief, openbaar zou maken. Dat zal er toe leiden dat het moeilijker en/of kostbaarder wordt voor de overheid om werkzaamheden uit te besteden. Zoals ik hiervoor heb aangegeven zal daarbij een doelmatige besteding van publieke middelen dan ook in gevaar komen, hetgeen ik in dit verband ook als een onevenredig nadeel aanmerk.

Het belang bij het voorkomen van onevenredig nadeel weeg ik hier gelet op het vorengaande en met inachtneming van de ontvangen zienswijzen, zwaarder dan het algemene belang van openbaarmaking.

**Directoraat-Generaal
Politie**
Regie en Strategie

Datum
31 juli 2014

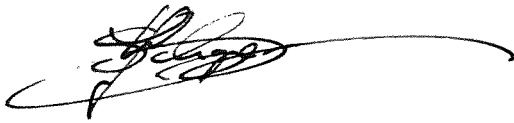
Ons kenmerk
543389

Tenslotte

De stukken die met dit besluit voor een ieder openbaar worden treft u hierbij aan en zullen eveneens op www.rijksoverheid.nl worden geplaatst.

Een afschrift van dit besluit zend ik aan belanghebbenden.

Hoogachtend,
De minister van Veiligheid en Justitie,
namens deze,

J.W. Schaper
wnd. directeur-generaal Politie

**Directoraat-Generaal
Politie**
Regie en Strategie

Datum
31 juli 2014

Ons kenmerk
543389

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken nadat het is bekend gemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat tenminste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan: de Minister van Veiligheid en Justitie, ter attentie van de directie Wetgeving en Juridische Zaken, sector Juridische Zaken, Postbus 20301, 2500 EH DEN HAAG.